

DIAGRAM KLAS

Konrad MARKOWSKI

Znaczenie diagramu klas

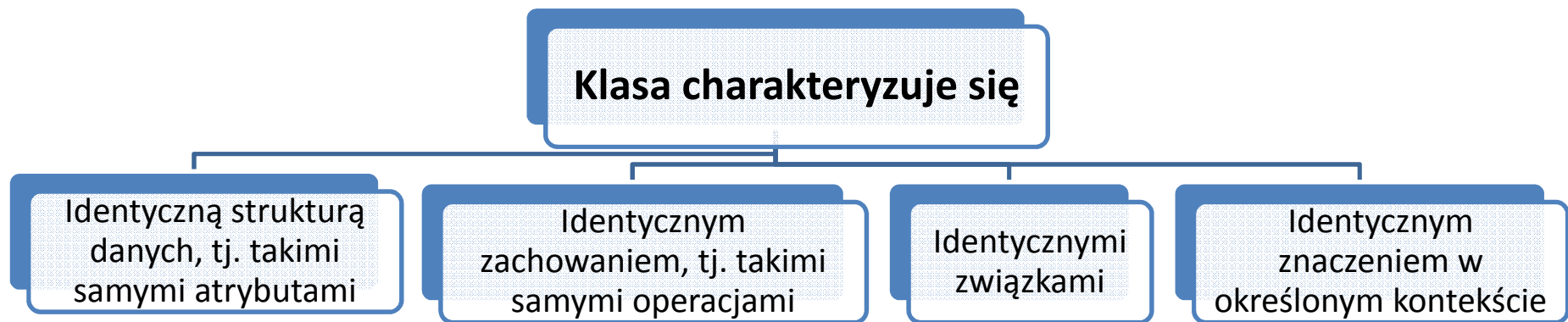
Diagram klas to graficzne przedstawienie statycznych, deklaratywnych elementów dziedziny przedmiotowej oraz związków między nimi

Podstawowe kategorie pojęciowe oraz notacja graficzna

Obiektem jest każdy byt – pojęcie lub rzecz – mający znaczenie w kontekście rozwiązywania problemu w danej dziedzinie przedmiotowej.

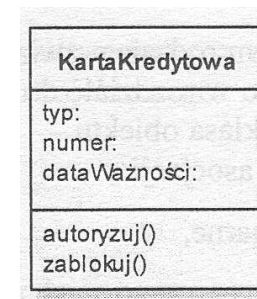
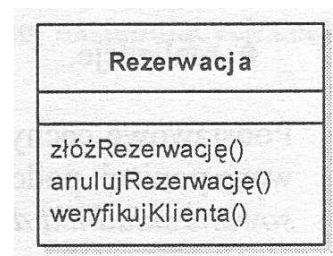
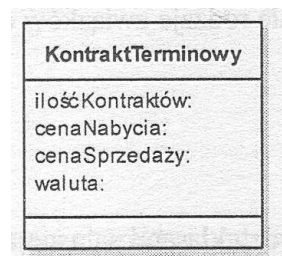
1. Wszystko, co wiadomo o obiekcie, jest reprezentowane przez wartości atrybutów – czyli cech statycznych tego obiektu
2. Zachowanie obiektu wyrażone jest w operacjach określających usługi, które oferuje obiekt
3. Obiekt charakteryzuje się unikalną tożsamością

Dowolny obiekt jest instancją abstrakcyjnego pojęcia, jakim jest **klasa** (z ang. class) **obiektu**.

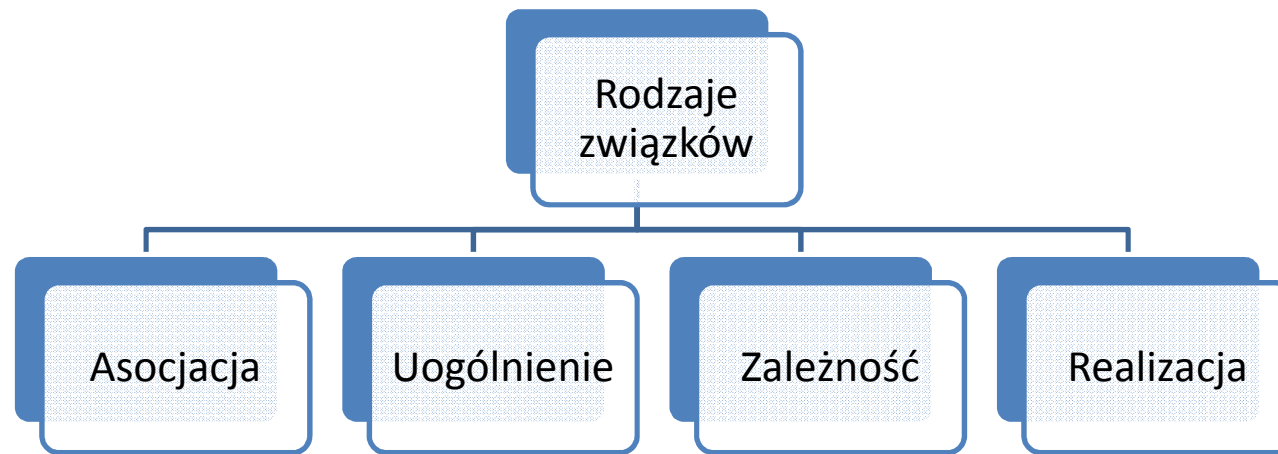

Klasa jest uogólnieniem zbioru obiektów, które mają takie same atrybuty, operacje, związki i znaczenie.

1. Każda klasa zawiera zestaw informacji istotny z punktu widzenia kontekstu modelowanego procesu.
2. Diagram klas standardowo przedstawia się jako prostokąt złożony z trzech sekcji:
  - Nazwy klasy
  - Zestawu atrybutów
  - Zestawu operacji
3. Możliwe kombinacje graficznej prezentacji klas:
  - Sama nazwa klasy
  - Nazwa klasy z zestawem atrybutów
  - Nazwa klasy z zestawem operacji
  - Nazwa klasy z zestawem atrybutów i operacji

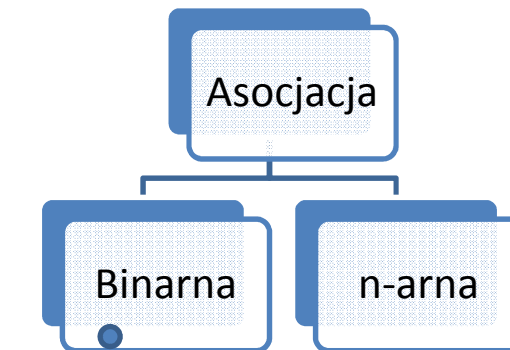

1. Klasy obiektów powiązane są różnego rodzaju związkami.
2. W diagramie klas stosuje się powszechnie **cztery rodzaje związków**.

Asocjacja

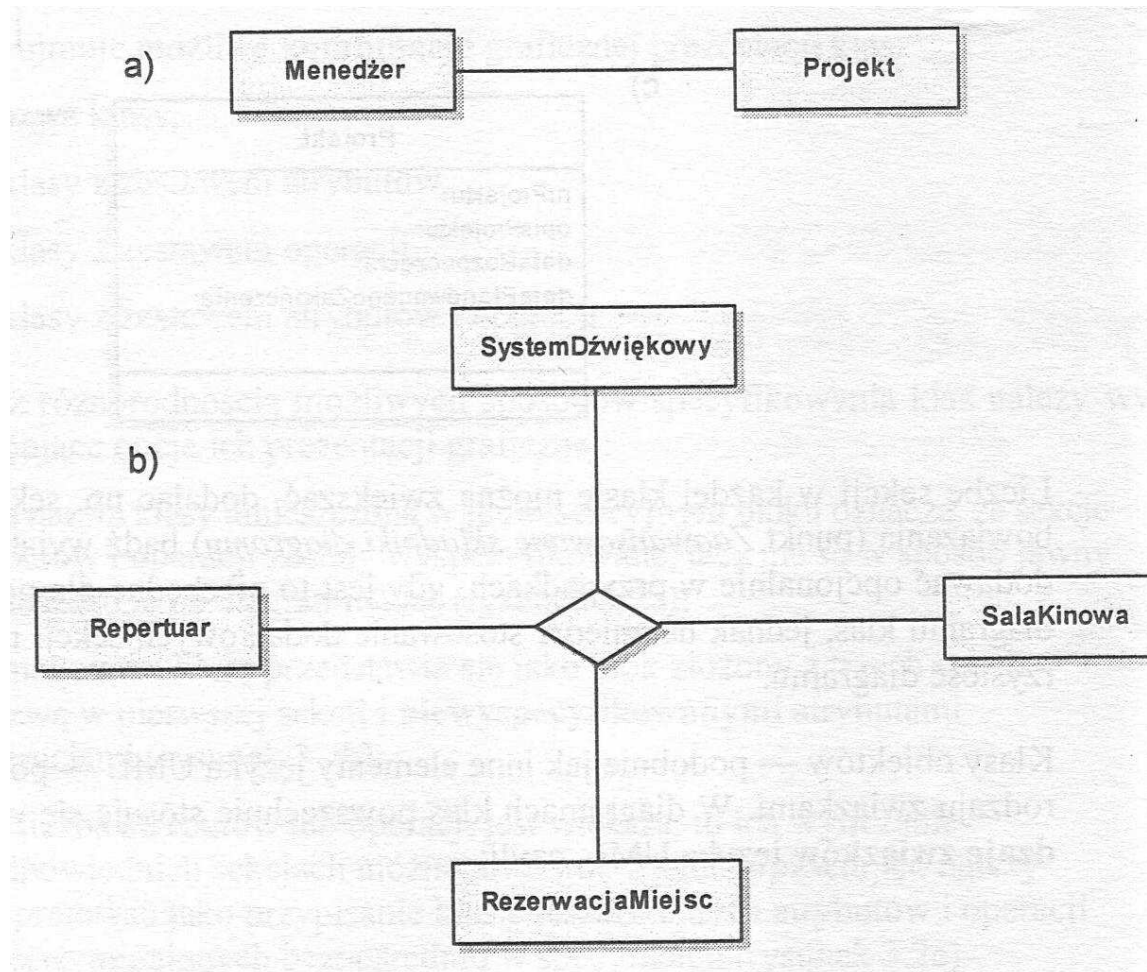
Asocjacja opisuje zbiór powiązań pomiędzy obiektami

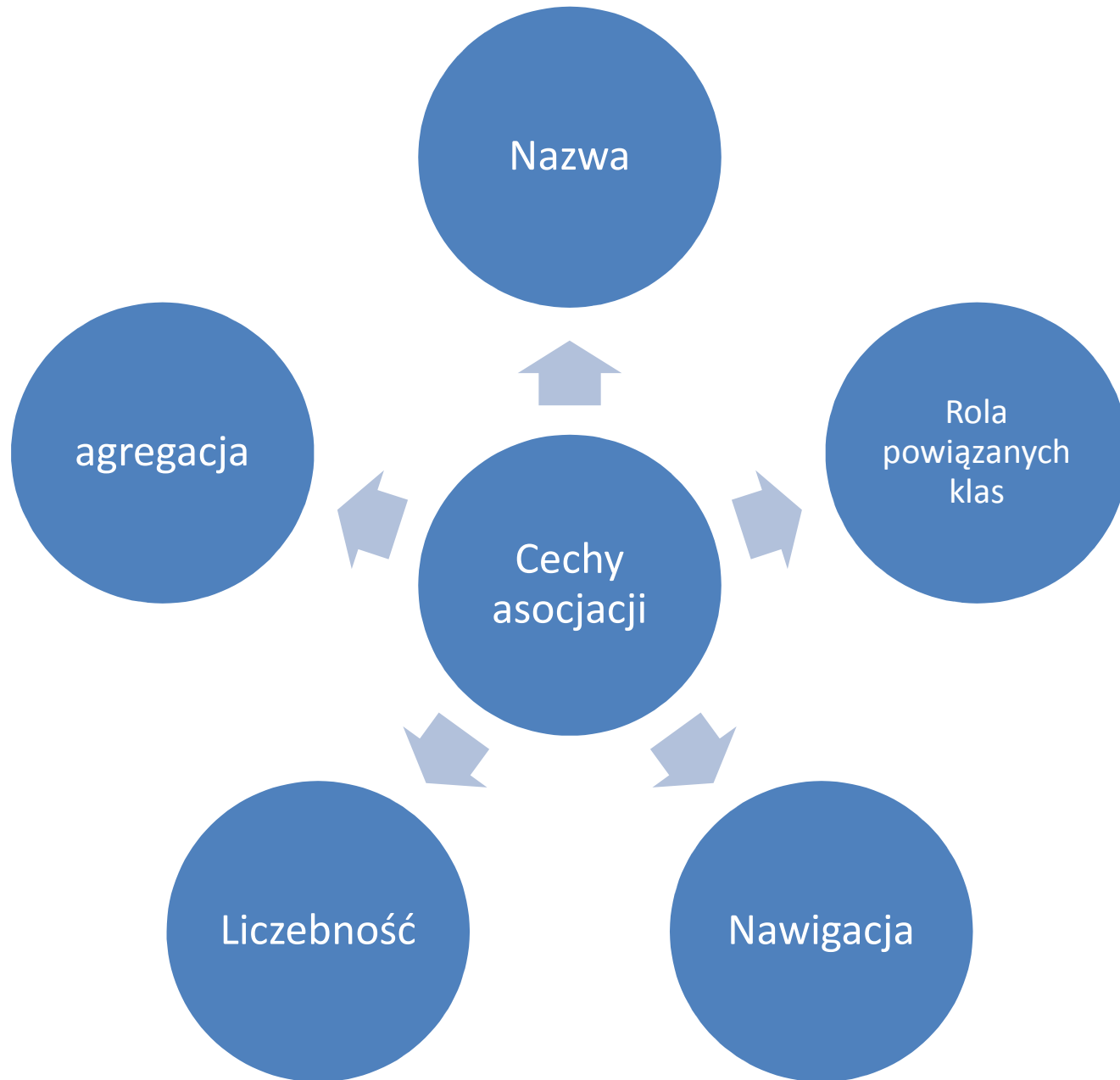
W praktyce
dominuje
asocjacja binarna

Przykład:

- a. Asocjacja binarna na przykładzie harmonogramowania projektu
- b. Asocjacja n-arna na przykładzie systemu kinowego

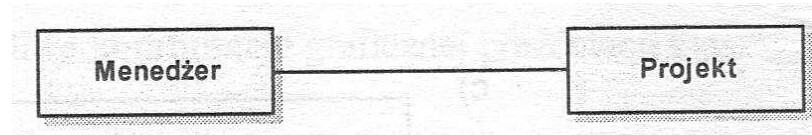

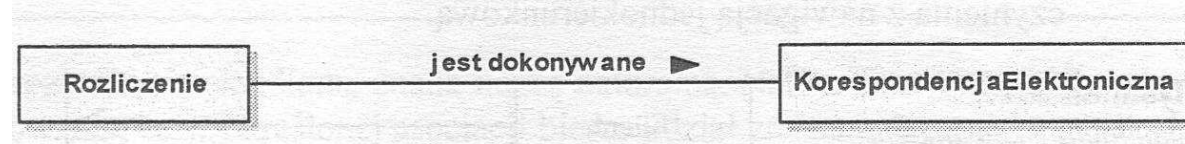
Nazwa asocjacji, role

Istnieje szereg możliwości oznaczania nazw asocjacji. Mogą one być:

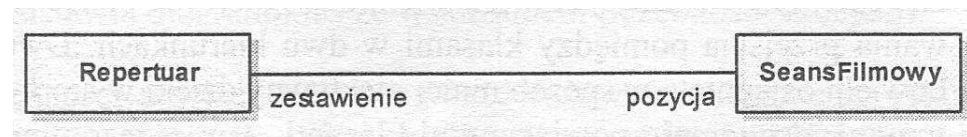
1. Nienazwane

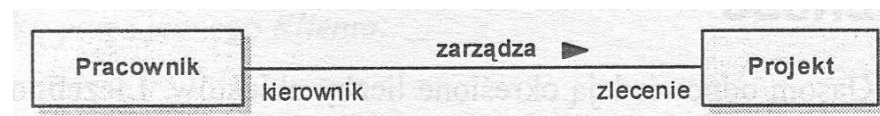
2. Nazwane z opcjonalnym zamieszczeniem znacznika wskazującego kierunek interpretacji asocjacji

3. Scharakteryzowane poprzez role klas pełnione w asocjacji

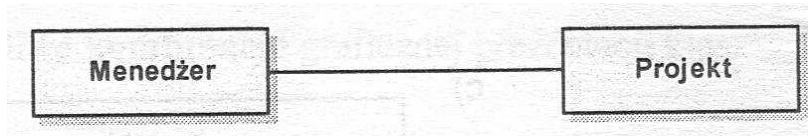

4. Nazwane i równocześnie scharakteryzowane przez role

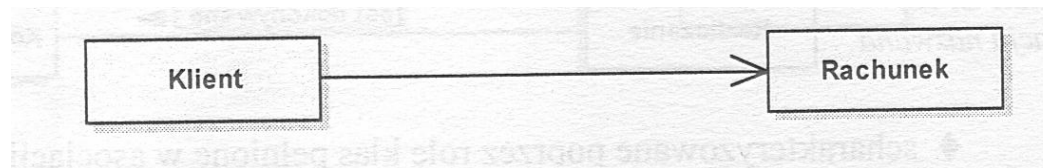

Nawigacja

1. Do wykonywani operacji na obiektach poszczególnych klas niezbędne jest przesyłanie komunikatów pomiędzy nimi.
2. Nawigacja:
  - Asocjacja

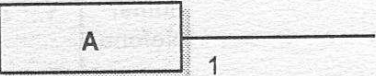

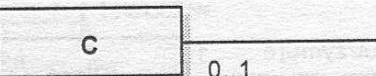

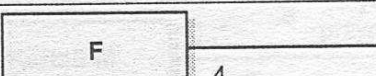

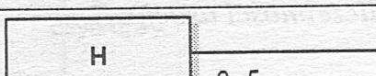
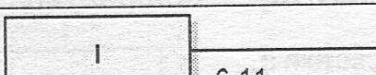

- Asocjacja z kierunkiem nawigacji

Liczebność

Liczebność to specyfikacja zakresu dopuszczalnej liczby obiektów danej klasy biorącej udział w danym związku

Oznaczenie	Opis	Przykład
1	dokładnie jeden	
1..*	jeden lub wiele	
0..1	zero lub jeden	
*	wiele	
0..*	zero lub wiele	
n	dokładnie n (n > 1)	
1..n	od 1 do n	
0..n	od 0 do n	
n..m	od n do m (n, m > 1)	
n..*	więcej niż n	
n, m, o..p, q	liczebność złożona	

Przykład. Operator komórkowy

